

Vinde 1928 ons allen in opmarsch naar Jeruzalem!

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

Van eeuwigheid tot eeuwigheid.

(Oudejaarsavond).

De dagen des menschen zijn als het gras, gelijk een bloem des velds, alzoo bloeit hij. Als de wind daarover gegaan is, zoo is zij niet meer, en hare plaats kent haar niet meer.

Maar de goedertierenheid des Heeren is van eeuwigheid en tot eeuwigheid.

Ps. 103: 15-17.

Op den Oudejaarsavond komen wij er zoo licht toe een zekeren vagen weemoed voor ernst te houden en onszelf te misleiden met nandoeningen van ons gevoel alsof dat openbaringen van levend geloof waren.

Er is immers in die telkens wederkerende wisseling des jaars zooveel dat droevig stemt.

„Alle deze dingen“, zegt de wijze Prediker te Jeruzalem, „worden zoo moede, dat het niemand zou kunnen uitspreken. Het oog wordt niet verzadigd met zien en het oor wordt niet vervuld van hooren“. Is daarin niet fijn de onrust van het menschelek hart geteekend, dat zich ten slotte met het vergankelijke niet troosten laat? Want er is niets, waarin wij kunnen rusten.

Alleen dan is er troosten vastheid als we bij de onrust der tijden, bij het rusteloos voortlikken van het uurwerk onzes levens, die hoogere rust des geloofs hebben gevonden in onzen eeuwig God omdat we met Hem in Christus zijn verzoend.

„Want beter dan dit tijdelijk leven is twe goedertierenheid.“

Dan leert het kind van den tijd rusten bij den Vader der eeuwigheid.

Daarvan spreken de Godswoorden, die we heden overdenken.

De broosheid en ijdelheid des menschen wordt hier in beweging taal bezongen. De dagen des menschen zijn als het gras; gelijk een bloem des velds, alzoo bloeit hij. Als de wind daarover gegaan is zoo is zij niet meer, en hare plaats kent haar niet meer.

Maar daartegenover: de goedertierenheid des Heeren van eeuwigheid tot eeuwigheid over degenen, die Hem vreezen.

Als gras, als teere veldbloemen, zoo is het leven des menschen op aarde. Zoo trekt ook Mozes het in Psalm 90. Israëls weg was zoo dikwijls door dorre woestijnen gegaan. Als men dan aan een bron kwam zag men, in den groenen zoom er omheen, bloemen het kopje opsteken. Ze geurden en fleurden zoo schoon in 't welige steppengras 'n Lust der oogen! 'n Kleine wonderwereld van zachte, teere kleuren en fijne geuren. Kunststukken van Gods hand. Het oog der moede zwervers keek er met verlustiging naar.

Maar de avond daalt. De snerpand koude woestijnwind komt op. De bloempjes rillen en trillen op haar stengeltjes. Ze verflensen. Ze schrompelen ineen. Ze verdorren. De verwelkte bladerkroon valt af. De stengel droogt uit, knakt af. Den volgenden morgen is er geen spoor meer over van die sierlijk pronkende veldbloem.

Ze is niet meer. Straks kunt ge haar plaats niet terugvinden. 't Is als had ze er nooit gestaan.

Zes zijn de dagen des menschen. De dagen. Daar ligt in, dat die mensch onderworpen is aan de wet des tijds. Hij behoort tot de wordende en verwordende dingen. Zijn leven is van tijd tot tijd, want het wordt door data bepaald.

In den tijd wordt hij geboren en hij sterft in den tijd. Wat daartusschen ligt zijn jaren. Eigenlijk maar dagen. Daarom spraken de Oosterlingen van de dagen der jaren des menschen.

Bij minuten, bij seconden legelijk wordt die tijd ons toegemeten. Meer dan een en dertig miljoen maal is in het afgeloopen jaar de secondewijzer een streepje verder getrokken. Druppelsgewijs werd de tijd ons toegemeten. En elk oogenblik was vluchtig en onzeker bezit.

Hoe haastig gaat de tijd! Wat is een jaar maar kort! En al worden we nog zoo oud, ons leven is slechts een schaduw, een droom, minder dan een handvol.

En toch wordt in dat ongewisse worden van den tijd beslist over ons eeuwig zijn.

Als bloemen zijn de menschen. De kinderen als teere knopjes, in de lente ontloken. In de kracht van het leven staat de bloem vol open. Maar 't is voor kort. Dorrepunt komen aan den bloemkelf; de bladeren vallen af, het schoonste verwelkt. Doodwind komt over de landen gevaren. Een wenk Gods en die wind blaast in den hof van ons leven. Hoeveel jonge knoppen verwelken zonder nog ontleken te zijn! En zelfs de beste namen worden vergeten. Hare plaats kent haar niet meer.

Durven wij die werkelijkheid aan?

Huiveren we niet terug voor dien killen wind des doods? De Oudejaarsavond predikt ons weer onze vergankelijkheid.

Is er iets anders bij ons dan weemoed over wat onherroepelijk voorbij is, en heenvloed als een schaduw?

O, als er niets anders was dan die prediking der vergankelijkheid, van die teere bloemen en van dat gewisse verwelken — wat zou het leven nameloos droef zijn.

Waar is de troost der menschen zonder God, nu weer een jaar weggelood onder hun handen?

Ze hebben geluk gezocht, maar het nergens gevonden.

Hoe kunnen ze tevreden zijn over hun arme leegte leven?

En wij dan?

O zeker, daar is bij ons diepe schaaft en schuldbesef in de boeken van dit jaar, waarin het rentmeesterschap over onze uren is opgeschreven, voor het oog van den grooten Meester gelegd worden. Wij kunnen niet anders bidden dan: Gena, o God, gena!

Maar juist als onze ziel zoo door schuldbesef getroffen en verslagen is kan ons geloof rust vinden bij den eeuwig God.

Wij zijn van den tijd tot den tijd.

Maar Hij is van eeuwigheid tot eeuwigheid.

Daarom is ook zijne goedertierenheid van geslacht tot geslacht over allen, die Hem vreezen.

In den wielenden jagenden stroom des tijds zou het zwakke scheepje van ons leven verzwoegen worden. Maar hier wordt het anker des geloofs uitgeworpen en het houdt in de rots der eeuwigheid.

De tijd moge voortsnelen, door het geloof is er vastheid, rust, zekerheid, vertrouwen.

Maar dan ook alleen als onze ziel rust in de vrije gunst van den Gods des Verbonds, in Zijn eeuwig trouw, die nooit wankelt, nooit wijkt of bezwijkt.

Hier is het Verbond der genade in al zijn kracht en heerlijkheid; in al zijn rijken troost. Daarom predikt dit woord Christus, in Wien de goedertierenheid Gods verschenen is en uit Wiens volheid zij wordt genoten.

Hoe staan wij bij het stervend jaar tegenover dit heilig evangelie?

Dat wij ijdele, nietige schepselen, brooze bloemen zijn, we zien het dagelijks bevestigd.

Maar zet die waarheid onze ziel in actie?

Hebben we uit de diepte dier ellende met hart en mond geroepen tot God?

Dan zijn wij als schepselen van den tijd door genade geleid tot de eeuwig goedertierenheid des Heeren. En die gunst onzes Gods zal over die Hem vreezen dezelfde zijn tot in eeuwigheid.

Laten dan de jaren heensnelen.

Laat alles verouderen als een kleed.

Onze God verandert niet.

Gelukkig alleen de mensch, die in de wereld der wordende dingen het blijvend goed in zijn God heeft door Christus. Zijn trouw wankelt nooit en Hij gedenkt eeuwig aan Zijn Verbond.

Dit leert bidden: „Leer ons alzo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen.“

En de lieflijkheid des Heeren onzes Gods zij over ons, en bevestig Hij het werk onzer handen over ons; ja, het werk onzer handen, bevestig dat.“

M.

KERKELEK LEVEN.

Synode-indrukken.

XVII. (Slot).

Buitenlandsche Kerken.

De korrespondentie met Buitenlandsche Kerken vormde één der groote onderwerpen op het agendum.

De behandeling daarvan nam een middag en een morgen in beslag.

Waar echter schrijver dezes rapporteur der Commissie was, zal hij daarover geen indrukken geven, maar sommige voornamen punten even toelichten.

Het punt was hier voorzeker de korrespondentie met de Belgische Zendingkerk.

Niet voor het eerst kwam deze kwestie op een Synodale vergadering ter sprake.

Reeds bij de samenstelling der Kerkengroepen, voortgekomen uit de afscheiding en de Doleantie, maakte het een zaak van overweging uit of de korrespondentie met de Belgische Zendingkerk wel kon worden bestendigd.

Deze kwestie sleept dus reeds meer dan dertig jaren.

En de toestand in die kerk is sinds dien tijd zeer veranderd.

Destijds waren er nog in het Vlaamsche gedeelte van België Gereformeerde predikanten, die met Gereformeerde predikanten in ons land in nauwe relatie stonden.

In het Waalsche gedeelte waren er ook, die orthodox konden worden genoemd.

Maar de kerk als kerk was toen reeds dieper gezonken dan de Nederlandsche Hervormde Kerk ten onzent.

Een paar maal gingen er Deputaties van onze Kerken heen.

Boch er trad geen gunstige verandering in.

Zij, die naar Gereformeerde belijden ook kerkelek wenschten te leven, konden het er niet langer uithouden.

Zij deden pogingen om de Belgische Zendingkerk tot reformatie te brengen. Zij wekten haar daartoe dringend en broederlijk op.

Evenwel klopten zij aan doovemans deur.

Toen namen zij zelf krachtens het ambt der geloovigen de reformatie ter hand.

Zoo kwam in het laatste van 1894 de Gereformeerde Kerk te Brussel tot openbaring, in het begin van 1899 die te Antwerpen.

De voorstelling, hier en daar gegeven, dat de leden dier kerken eenvoudig uit de Belgische Zendingkerk evenals uit de Staatskerk zouden zijn weggelopen is met de historische feiten in flagranten strijd.

De documenten, welke hierop betrekking hebben, zijn nog voorhanden. Zelf heb ik eenige ervan onder de oogen gehad.

„Toch bleef de korrespondentie nog bestendigd.“

Hoe wonderlijk dit ook moge schijnen, men handelde blijkbaar zoo, omdat oude banden nog trokken en omdat men nog altijd eenige hoop bleef koesteren.

Die hoop beschaamde.

In het Walenland heeft het modernisme vrijwel alleen-zeggenschap verkregen. De uitzonderingen onder de predikanten vormen een verdwijnende minderheid.

Het Vlaamsche deel bleef orthodox, maar bepaald Gereformeerde elementen werden hoe langer hoe schaarscher en hun invloed was gering.

Men voelt den misstand, welke hieruit werd geboren.

Op grond van de korrespondentie zouden h.v. moderne en ethische predikanten op onze kousels kunnen optreden.

En al is dit voorzover wij weten, nooit voorgekomen, het recht daartoe bestond toch.

Trouwens, de heele korrespondentie had geen zin meer.

Immers, korrespondentie onderhouden onze kerken alleen met die kerken in het buitenland, die niet slechts nominaal, maar ook daadwerkelijk op den bodem van onze Gereformeerde belijdenis staan.

En al zijn er misschien nog kleine Gereformeerde overblijfsels in de Belgische Zendingkerk, die maken de kerk nog niet Gereformeerde.

Al meer drong in onze kerken het besef door, dat zulk een korrespondentie niet dan schade aan het Gereformeerde samenleven kon berokkenen, dat hier tweemaal weegsteen werd gebruikt, een voor het binnenland en een voor het buitenland.

Onze laatste Synodes hielden zich hierna dan ook bezig.

De Deputaten, die op de Synode van Groningen rapport hadden uit te brengen, oordeelden dan ook, dat de korrespondentie niet „zonder meer“ kon worden bestendigd, zij wilden, dat er van de Synode een ernstige vermaning om de reformatie ter hand te nemen tot de Synode der Belgische Zendingkerk zou uitgaan, en dat, mocht hierna geen gehoor worden gegeven, de Gereformeerde elementen in de Belgische Zendingkerk en zedelijk en financieel door onze kerken zouden worden gesteund.

Dit was ongetwijfeld een stap in de goede richting.

Maar de Synode vond geen enkele reden, waarom niet nog verder zou worden gegaan.

Op die manier zou de kwestie toch weer slepend blijven.

Zij ging op de idee van Deputaten in om tot de eerstvolgende Synode der Belgische Christelijke Zendingkerk een schrijven te richten, waarin zij er ernstig op gewezen wordt, dat zij van 's Heeren wege geroepen is de confessie belgica tegen dwaalleer en dwaalleers in haar midden te handhaven en deze leertucht te oefenen.

Doch zij preciseerde dit nog nader.

Zij verbond er de waarschuwing aan, dat, wanneer de Synode der Belgische Zendingkerk dit onverhoopt mocht nalaten, de korrespondentie met haar kerk zeer tot leedwezen van de Gereformeerde Kerken, moet worden afgebroken, met het oog waarop op een spoedig antwoord werd aangedrongen.

Ook zag zij de mogelijkheid onder de oogen welke helaas wel werkelijk zal worden — dat of geen antwoord of een weigerend antwoord zal worden ontvangen.

Daarom dreig zij haar deputaten op, om, zoo binnen zes maanden na de sluiting van de Synode der Belgische Zendingkerk, welke in 1928 zal worden gehouden, geen of een weigerend antwoord is ingekomen aan den secretaris der Belgische Zendingkerk mede te deelen, dat de verbreking der korrespondentie een voldoende feit is geworden.

Maar wat dan?

Om overeenkomstig het voorstel der Deputaten Gereformeerde kringen in de Belgische Zendingkerk en geestelijk en financieel te steunen, ontmoette bij haar ernstige bezwaren.

Dit zoo kunnen geschieden ingeval er geen Gereformeerde Kerken in België waren en deze niet haar zorg over de Gereformeerden in heel België uitsprekten.

Maar wij hebben, op het oogenblik in België niet alleen de Gereformeerde Kerken van Brussel en Antwerpen, maar ook die van Gent.

Deze hebben het territoir onder elkander verdeeld.

In het „Jaarboek“ van 1927 leest men b.v. bij

de kerk-
achtig in
gouwen,
deren te
l'uers te
Men k
hiernee-
plaatsen.
Waar
drie pla-
ten in
paar te-
rum van
kring te
van Ant-
Men
de Ger-
telijk en
Dan 2
kerken i
Want
de ande
bij ons.
En d
hooren
ons van
Het z
Synode-
Ned. He
alle mo-
verlenei
Wat
zeggen?
Zou d
34 en
Welnu
de Dole-
En al
afzonder-
den ste-
ontvan-
Ik sch
maar ee
Zij ste
aangeleg
gedurende
om van
de hoog-
Neen,
punt de
Zij te
korrespo-
gen en
zijn ziel
België t
niet tot
van een
Ook zull
opgewek
takt te
Tegen
meer va
Hierin
Oude
moedigs.
Maar
in Zijn
terugged-
Toen i
te Antw-
keerde,
deze do-
De se
de korre-
verkeerd
En me
gen en
was afge-
Een t
loch een
zoek van
Gärlit:
ponder
Destijds
pondent
Reden
omtren-
dagsopva
Hierbij
Benthein
viering, r
in verba
Heeft
alle eep
monien.
heven.
Zietda-
Het ge
of Geref
Of de
valting e
formeerde
Benthein
hadden
meer zo-
persoon-
koesterde
Deputa